

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

0111122 ภาษาศาสตร์ทั่วไป
General Linguistics

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา (นำข้อมูลมาจาก มคอ.2 หมวดที่ 3 ข้อ 3.1.5 คำอธิบายรายวิชา)

0111122 ภาษาศาสตร์ทั่วไป

3(3-0-6)

General Linguistics

แนวคิดพื้นฐานทางภาษาศาสตร์เกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงสร้างภาษา ได้แก่ เสียง คำ ประโยค และความหมาย เน้นภาษาศาสตร์ภาษาไทย

Fundamental concepts of Linguistics in language structure analysis including sounds, words, sentences and meaning concentrating on Thai linguistics

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

วิชาพื้นฐานเฉพาะวิชาเอก

วิชาเอก

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ดร.จริญญา ธรรมโชโต-
อาจารย์ผู้สอนรายวิชา อาจารย์ ดร.จริญญา ธรรมโชโต

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 2/2567 ชั้นปีที่ 1 ศศ.บ.ภาษาไทย

6. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ห้อง 18904 อาคารเรียนรวม 18

7. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่จัดทำ 25 ตุลาคม 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิต

- 1.1 เพื่อให้บัณฑิตอธิบายลักษณะสำคัญของภาษาศาสตร์ได้
- 1.2 เพื่อให้บัณฑิตอธิบายและวิเคราะห์ระบบเสียงในภาษาไทยได้
- 1.3 เพื่อให้บัณฑิตอธิบายและวิเคราะห์หน่วยคำ คำ และการสร้างคำในภาษาไทยได้
- 1.4 เพื่อให้บัณฑิตอธิบายและวิเคราะห์ชนิดของคำในภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ได้
- 1.5 เพื่อให้บัณฑิตอธิบายและวิเคราะห์ชนิดและโครงสร้างของวลี อนุประโยค/อนุพากย์ และประโยคในภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ได้
- 1.6 เพื่อให้บัณฑิตอธิบายและวิเคราะห์ความหมายของคำตามแนวภาษาศาสตร์ได้
- 1.7 เพื่อให้บัณฑิตวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ได้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course-level Learning Outcomes: CLOs)

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว นิสิตที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชาสามารถ

- CLO1 นิสิตเข้าใจลักษณะสำคัญของภาษาศาสตร์
- CLO2 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์เสียงและระบบเสียงในภาษาไทย
- CLO3 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์หน่วยคำ คำ และการสร้างคำในภาษาไทยได้
- CLO4 นิสิตวิเคราะห์ชนิดของคำตามแนวภาษาศาสตร์ได้
- CLO5 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์ชนิดและโครงสร้างของวลี อนุประโยค/อนุพากย์ และประโยคในภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ได้
- CLO6 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์ความหมายของคำตามแนวภาษาศาสตร์ได้
- CLO7 นิสิตวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

รายวิชานี้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
45			90

คำชี้แจงภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ผ่านช่องทาง Line E-mail และโทรศัพท์)

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชาของนิสิต (CLOs)

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว นิสิตที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชานี้จะสามารถ

3.1 CLO1 นิสิตเข้าใจลักษณะสำคัญของภาษาศาสตร์

3.2 CLO2 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์เสียงและระบบเสียงในภาษาไทย

3.3 CLO3 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์หน่วยคำ คำ และการสร้างคำในภาษาไทยได้

3.4 CLO4 นิสิตวิเคราะห์ชนิดของคำตามแนวภาษาศาสตร์ได้

3.5 CLO5 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์ชนิดและโครงสร้างของวลี อนุประโยค/อนุพยางค์ และประโยคในภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ได้

3.6 CLO6 นิสิตเข้าใจและวิเคราะห์ความหมายของคำตามแนวภาษาศาสตร์ได้

3.7 CLO7 นิสิตวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ได้

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	1. รายละเอียดของรายวิชา 1.1 ข้อมูลทั่วไป 1.2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ 1.3 ลักษณะและการดำเนินการ - คำอธิบายรายวิชา - จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา 1.4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต 1.5 แผนการสอนและการประเมิน 2. การศึกษาภาษาและแนวคิดพื้นฐานที่ใช้ในการศึกษาภาษา 3. ความหมายของภาษาศาสตร์และแนวคิดสำคัญทางภาษาศาสตร์	3		1. แจกเอกสารรายละเอียดของรายวิชาให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. แนะนำแนวทางการเรียน การสอน เกณฑ์การวัดผลและการประเมินผล 3. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาภาษาและภาษาศาสตร์ สื่อที่ใช้ : เอกสาร, ตำรา, Powerpoint	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต
2-5	เสียงและระบบเสียงภาษาไทย 1. สัทศาสตร์และการศึกษาเสียงในภาษา 2. การถ่ายถอดเสียงด้วยสัทอักษร 3. ระบบเสียงภาษาไทย 3.1 ระบบเสียงพยัญชนะ 3.2 ระบบเสียงสระ 3.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์ 3.4 โครงสร้างพยางค์ใน	12		1. ผู้สอนบรรยาย 2. นิสิตทำแบบฝึกหัด 3. นิสิตทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ซักถาม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. หนังสือ/คลิปสื่อการสอน	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	ภาษาไทย			3. Powerpoint	
6-7	ระบบคำในภาษาไทย 1. หน่วยคำ 2. วิธีการสร้างคำ 3. ชนิดของคำ	6		1. ผู้สอนบรรยาย 2. นิสิตทำแบบฝึกหัด 3. นิสิตทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ซักถาม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุป บทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. หนังสือ 3. powerpoint/คลิปสื่อการสอน	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต
8	ภาพรวมของทฤษฎีไวยากรณ์ที่ใช้ ในการวิเคราะห์ประโยค 1. ไวยากรณ์แนวเดิม 2. ไวยากรณ์โครงสร้าง	3		1. ผู้สอนบรรยาย 2. ซักถาม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 3. ร่วมกันสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. หนังสือ 3. Powerpoint	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต
9	สอบเก็บคะแนนกลางภาค	3		สอบเก็บคะแนน	อ.ดร.จริญญา
10	ภาพรวมของทฤษฎีไวยากรณ์ที่ใช้ ในการวิเคราะห์ประโยค (ต่อ) 3. ไวยากรณ์แทกมิมิก 4. ไวยากรณ์ปริวรรต 5. ไวยากรณ์การก	3		1. ผู้สอนบรรยาย 2. ซักถาม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 3. ร่วมกันสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. หนังสือ 3. Powerpoint	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
11-12	1. การวิเคราะห์ประโยคตามแนว ทฤษฎีไวยากรณ์ต่าง ๆ 1.1 วลี 1.2 อนุประโยค-อนุพากย์ 1.3 ประโยค	6		1. ผู้สอนบรรยาย 2. นิสิตทำแบบฝึกหัด 3. นิสิตทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ซักถาม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุป บทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. หนังสือ 3. powerpoint/คลิปสื่อการสอน	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต
13	การศึกษาความหมายตามแนว ภาษาศาสตร์	3		1. ผู้สอนบรรยาย 2. นิสิตทำแบบฝึกหัด 3. ซักถาม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 4. ร่วมกันสรุปบทเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. หนังสือ 3. Powerpoint	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต
14-15	การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน	6		1. นิสิตรายงานผลการศึกษาค้นคว้าในชั้นเรียน 2. ซักถาม แสดงความคิดเห็น อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ : 1. เอกสารประกอบ 2. หนังสือ บทความวิชาการ 3. Powerpoint หรือ สื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ	อ.ดร.จริญญา ธรรมโชโต

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
16-17	สอบปลายภาค				
รวม		45			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพปราชญ์วิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	- มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยเน้นความมีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม - มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	การตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน พฤติกรรมเชิงบวกในการเรียนรู้	ตลอดภาคเรียน	10
2	มีความรู้ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลภาษาไทยโดยใช้แนวคิดทางภาษาศาสตร์ได้	- การทำแบบฝึกหัด	สัปดาห์ที่ 8 และ 13	20
		- รายงานผลการศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอ - ร่วมอภิปรายและ	สัปดาห์ที่ 14-15	20

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
		แสดงความคิดเห็นใน ชั้นเรียน		
3	ความรู้ ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีทาง ภาษาศาสตร์	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	สัปดาห์ที่ 9 สัปดาห์ที่ 16-17	20 30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
 อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

กรรณิกา ช่อไม้ทอง. (2547). **สัทวิทยา 1**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กาญจนา นาคสกุล. (2541). **ระบบเสียงภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขปรับปรุง. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จรัลวีไล จรูญโรจน์. (2540). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จินดา เสงสมบูรณ์. (2542). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

ใจเอื้อ บุรณะสมบัติและยุพา ส่งศิริ. (2526). **ภาษาศาสตร์สำหรับครู**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.

ชลลดา มงควนิช. (2539). **สัทศาสตร์ (Phonetics)**. เอกสารประกอบการสอนวิชา สัทศาสตร์ (ภษ202).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสยาม.

ณัฐนันท์ อภิรัตน์โยธิน. (2554). **เสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยในภาษาสนทนาของนักร้องนักแสดงในสื่อ
โทรทัศน์และทัศนคติต่อการออกเสียงที่เบี่ยงเบน**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดุष्ฎีพร ชำนิโรคานนท์. (2512). **อนุพากย์ในภาษาไทย**. อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เทียนมณี บุญจุน. (2548). **สัทศาสตร์: ระบบเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ธัญวิทย์ ศรีจันทร์. (2555). **รูปแบบคำศัพท์ในภาษาไทยที่เป็นปฏิภาคกับกระบวนการสร้างคำในภาษาเขมร: การศึกษาข้ามสมัย**. อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภลัย สุวรรณธาดา, กัลยา ดิงศรัทีย, ม.ร.ว., วิจินตน์ ภาณุพงศ์, ดุษฎีพร ชำนิโรคนานต์, พัชนีโชติกเสถียร และธีระพันธ์ เหลืองทองคำ. (2539). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 1-6** (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นวรรณ พันธุ์เมธา. (2510). **โครงสร้างของหน่วยแก่นของกริยาวลี**. อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวรรณ พันธุ์เมธา และปราณี กุลละวณิชย์. (2534). หน่วยที่ 7 ไวยากรณ์แนวต่าง ๆ. น. 2-60. ใน **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-15** (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นันทนา รณเกียรติ. (2529). **สัทศาสตร์เบื้องต้นและการบันทึกเสียงในภาษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทนา รณเกียรติ. (2554). **สัทศาสตร์ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิสา ศักดิ์เดชยนต์, ยุพา ส่งศิริ และ ใจเอื้อ บุรณะสมบัติ. (2526). **ภาษาศาสตร์สำหรับครู**. กรุงเทพฯ : ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- พัชนี โชติกเสถียร. (2534). หน่วยที่ 5 เสียงในภาษาไทย(2). น. 245-282. ใน **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 1-6** (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2533). **สัทศาสตร์และสัทศาสตร์ปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2539). **เอกลักษณ์ของการออกเสียงภาษาไทยมาตรฐานกับความเปียงเบนที่ปรากฏในสื่อมวลชน**. วารสารราชบัณฑิตยสถาน. 22(1) : 3-19.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2547). **ภาพรวมของการศึกษาสัทศาสตร์และภาษาศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พุทธชาติธ.โปธิบาล.(2540). **เสียงและระบบเสียง : ภาษาไทย**. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ราตรี ธีนวารชร.(2547). **การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์. (2541). **ภาษาศาสตร์ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตดาวลัย เพิ่มเจริญ. (2526). **การวิเคราะห์หน่วยเสียง**. สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- วจินต์ ภาณุพงศ์. (2534). ระบบเสียง. น. 127-200. ใน **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 1-6** (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วินัย ภูระหงษ์. (2534). หน่วยคำและการประกอบคำในภาษาไทย. น. 61-88. ใน **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-15** (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. (2533). **ภาษาและภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพร มณีชูเกตุ. (2542). **เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. (2551). **สัทศาสตร์ Phonemics**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สรภาพ นวรัตน์. (2543). **วิเคราะห์หลักภาษาไทยในหนังสือเรียนภาษาไทยหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามแนวภาษาศาสตร์**. การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพัตรา จิรนนทนาภรณ์. (2541). **สัทศาสตร์เบื้องต้น ภาษ 209211**. พิมพ์ครั้งที่ 2. เอกสารประกอบการสอนสาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อภิลักษณ์ ธรรมทวีฤกุล. (2547). **สัทวิทยา: การวิเคราะห์ระบบเสียงในภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมร ทวีศักดิ์. (2542). **สัทศาสตร์ Phonetics**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัญชลี ผาสุกนิรันดร์. (2542). **สัทศาสตร์ทั่วไป**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุดม วโรตมสิขติถิตต์. (2535). **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาษาอังกฤษ

- Crystal, David. (1971). *Linguistics*. London: Penguin.
- Crystal, David. (1985). *A dictionary of linguistics and phonetics (2nd edn)*. New York: Basil Blackwell.
- Denes, Peter. B. and Pinson, Elliot.N. (1993). *The speech chain: The physics and biology of spoken language*. New York: W.H. Freeman.
- Edward Sapir. (1921). *Language: An Introduction to the Study of Speech*. New York: Harcourt, Brace.
- Gandour, Jackson. T. (1976). "A Reanalysis of Some Phonological Rules in Thai." In *Tai linguistics in honor of Fang-kuei Li*, edited by Thomas W. Gething et al.. 47-61. Chulalongkorn University Press
- Ladefoged, Peter. (2006). *A Course in Phonetics (5rd edn)*. Thomson Wadsworth: Boston, MA, USA.

- Lyons, John. (1968). *Introduction to Theoretical Linguistics*. Cambridge : Cambridge University Press.
- McMahon, April. (2002). *An Introduction to English Phonology*. Edinburgh University Press: Edinburgh, UK.
- Nida, A. Eugene. (1963). *Morphology: The Descriptive Analysis of Words*. Michigan: Ann Arbor, University of Michigan.
- Robert Mannell, Felicity Cox and Jonathan. Harrington. (2014). *An Introduction to Phonetics and Phonology*. Macquarie University.
(<http://clas.mq.edu.au/speech/phonetics/index.html> retrieved on 10 May 2014)
- Timyam, Napasri. (2010). *An Introduction to English Linguistics*. Bangkok : Thailand Research Fund.

Websites

- Intermediate Phonetics and Phonology. <http://www.phon.ucl.ac.uk/courses/plin/plin2108/week5.php> (retrieved on 12 March 2013)
- International Phonetics Association. <http://www.langsci.ucl.ac.uk/ipa/ipachart.html> (retrieved on 24 August 2012)
- SIL International. <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsAMorpheme.htm> (retrieved on 20 April 2013)

แหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม

- International Phonetics Association. <http://www.langsci.ucl.ac.uk/ipa/ipachart.html>

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- กาญจนา นาคสกุล. (2541). *ระบบเสียงภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขปรับปรุง. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินดา เสงสมบุญ. (2542). *ภาษาศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- พุทธชาติ.โปธิบาล.(2540). *เสียงและระบบเสียง : ภาษาไทย*. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วิจิตร ภาณุพงศ์. (2543). *โครงสร้างของภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.